

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

Administrators' Leadership Affecting the Effectiveness of Administration in Schools

Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3

จิรัญญา สุภัก¹ ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ² ดร.รัชฎาพร ทยอยุทธ³

Jiranya Supak¹ Dr.Penphaka Panjana² Dr.Rutchadaporn Ngoiphuthorn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์หาอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 328 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 101 คน และครูผู้สอน จำนวน 227 คน จากจำนวน 101 โรงเรียน วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .351 - .763 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .797 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .328 - .639 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .918 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกันจำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) กับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.694$)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Master of Education Program in Education Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเต่างอย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

³Senior Professional Level Teachers Anubantaongoi School under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: จิรัญญา สุภัก, jiranya1376@gmail.com

รับเมื่อ 2 มีนาคม 2567 แก้ไข 29 เมษายน 2567 ตอรับ 1 พฤษภาคม 2567

6. ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล (X_4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X_3) และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_2) โดยอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 62.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.23789

7. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล ผู้บริหารควรมีอุดมการณ์ของการเปลี่ยนแปลง มีการปรับตัว เข้าใจ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้เกียรติ เคารพ ศรัทธา และไว้วางใจ ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสบายใจ 2) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการวางแผนร่วมกัน สร้างทีมงานให้มีความผูกพัน มีเป้าหมายร่วมกัน เลือกคนให้เหมาะสมกับงาน จะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี 3) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น 4) และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรมีทักษะและเข้าใจในการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนและช่วยเหลือบุคลากรในการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine, compare, and determine the relationship, identify predictive power, and establish guidelines for enhancing administrators' leadership affecting the effectiveness of administration in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, as perceived by school administrators, and teachers, classified by positions, school sizes, and work experience. The research employed a correlational research design with a sample of 328 participants, including 101 school administrators and 227 teachers from 101 schools during the academic year 2023. The sampling method used was multi-step random sampling. The research utilized questionnaires and interview forms as data collection tools. The questionnaire on administrators' leadership demonstrated the discriminative power value ranging from .351 to .763, with the reliability of .797. Similarly, the questionnaire assessing the effectiveness of school administration showed the discriminative power value between .328 and .639, with the reliability of .918. Statistics for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t - test statistics, One - way analysis of variance, Pearson's product - simple correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that:

1. The administrators' leadership was overall at the highest level.
2. The effectiveness of school administration was overall at the highest level.
3. The administrators' leadership, as perceived by school administrators and teachers, varies significantly based on participants' positions and school sizes, with a significance level of .01. However, overall, there were no significant differences in terms of work experience.
4. The overall effectiveness of school administration, as perceived by participants' positions, showed no differences. Regarding school sizes and work experience, overall, there were significant differences at the 01 level of significance.
5. The administrators' leadership (X) and effectiveness of school administration (Y) exhibited a statistically significant positive relationship at the .01 level, with a moderate correlation coefficient of $r_{X,Y} = 0.694$.
6. The administrators' leadership could predict the effectiveness of school administration with statistical significance at the .01 level. These aspects included digital leadership (X_4), transformational leadership (X_1), ethical

leadership (X_3), and participatory leadership (X_2), with the predictive power of 62.5 percent, with the standard error of estimate of ± 0.23789 .

7. The proposed guidelines for developing administrators' leadership that affected the effectiveness of school administration, suggested four aspects: (1) Digital leadership Administrators should embrace change, adapt, understand, learn new things, honor, respect, believe, and trust, creating a comfortable environment for coworkers; (2) Transformational leadership Collaborative planning, building a high - quality team, setting common goals, and selecting suitable personnel that will lead to good outcomes; (3) Ethical leadership utilizing good governance principles in administration, demonstrating a good example of ethical behavior; and (4) Participatory leadership Administrators should possess skills in managing work using technology, provide support, and help personnel work efficiently.

Keywords: Leadership of Administrators, Effectiveness of School Administration

ภูมิหลัง

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแรงกดดันจากภายใน จากสภาวการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจสังคมและการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทาย ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างมากต่อสังคมไทยในปัจจุบัน โดยองค์ประกอบของปัจจัยหลายอย่างส่งผลให้ผู้บริหารต้องศึกษาและนำมาเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษา หรือองค์กรนั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนนั้นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา คือ ผู้นำทางด้านการศึกษา ความสำคัญของผู้นำในองค์กรทางการศึกษาหรือผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ ในด้านการจัดการศึกษาของประเทศชาติก็เช่นกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมืออาชีพ จึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้บริหารการศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง เข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้า

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยเขตพื้นที่ปกครอง 4 อำเภอ คือ อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอนิเวศน์ อำเภอนิเวศน์ อำเภอบ้านม่วง และอำเภอดำดง แบ่งการปกครองออกเป็น 35 ตำบล 338 หมู่บ้าน พื้นที่ 2,838 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 274,056 คน ประกอบด้วยชนพื้นเมืองหลายเผ่าพันธุ์ เช่น ไทย้อ ไทโย้ย ไทลาว และภูไท มีโรงเรียนในสังกัด 180 โรงเรียน จำแนกตามขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 96 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน มีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 189 คน ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง รวม 2,657 คน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีนโยบายด้านยุทธศาสตร์ที่ 6 เรื่องการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2566, หน้า 2 - 6)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำในการบริหารงานโรงเรียนว่ามีส่วนผลักดันประสิทธิภาพของการบริหารงานโรงเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร
6. ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร

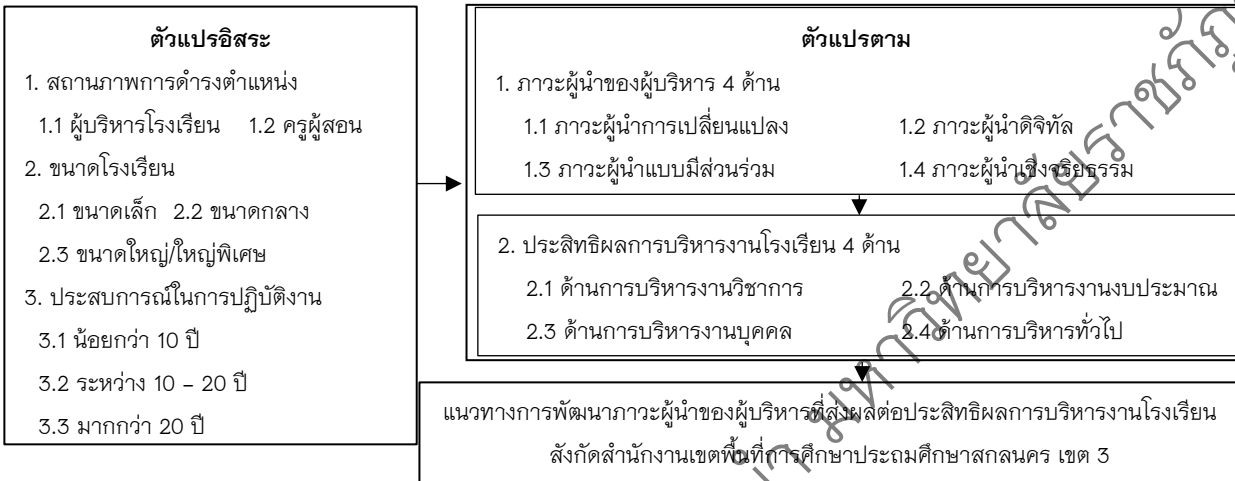
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,976 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 180 คน และครูผู้สอน 1,796 คน (สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2566)

2. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2566 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 321 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 101 คน และครูผู้สอน จำนวน 227 คน จากโรงเรียน 101 โรงเรียน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งได้รับการตอบกลับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและจำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) กับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับปานกลาง ($r_{X,Y} = 0.694$)
6. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล (X_1) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_2) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X_3) และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_4) ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ร้อยละ 62.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.23789
7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน
 - 7.1 ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยผู้บริหารมีอุดมการณ์ของการเปลี่ยนแปลง สามารถที่จะกระตุ้นให้ผู้ที่บังคับบัญชาเกิดการขับเคลื่อนองค์กรอย่างสม่ำเสมอให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง มีการปรับตัว เข้าใจ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีวิสัยทัศน์ ให้เกียรติ เคารพ ศรัทธา และไว้วางใจ ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสบายใจและปฏิบัติตาม
 - 7.2 ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารและครูผู้สอนวางแผนร่วมกัน เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล ให้การมีอิสระในการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจในการปฏิบัติงานได้ สร้างทีมงานให้มีคุณภาพ มีเป้าหมายร่วมกัน เลือคนให้เหมาะสมกับงาน

7.3 ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม โดยผู้บริหารสถานจะต้องบริหารงาน โดยการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ในการบริหารงาน และมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับคามยุติธรรมอยู่เสมอ

7.4 ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล โดยผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีในการช่วยเหลือและแก้ไข เพื่อให้การบริหารมีความ สะดวก รวดเร็ว มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถคิดค้นวิธีการใหม่ ๆ ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อสร้างมูลค่าให้กับองค์กร มี ทักษะและเข้าใจในการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนและช่วยเหลือบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และเป็นไปในทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารตระหนักและให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำในการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่ให้ความ สำคัญกับงานและมีภาวะผู้นำของผู้บริหารใช้เป็นกรอบในการควบคุม ดูแลสถานศึกษา โดยเน้นไปที่ภาวะผู้นำ เชิงจริยธรรมเป็นอย่างมาก ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกถึงลักษณะความเป็นนำด้านคุณธรรมเป็นที่ยอมรับของครูและ บุคลากรทางการศึกษา สร้างบรรยากาศทางจริยธรรมในโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารงาน สร้างแรงจูงใจใน การปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ที่ดี ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่นได้ด้วยความเป็นมิตรกันเป็นผู้มีเหตุผลมีผล ตลอดจนไม่เอารัดเอาเปรียบให้เกียรติและช่วยเหลือด้วยความเต็มใจนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนราธิป โชคชยสุนทร (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย และเป็นไปใน ทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างตั้งเนื้อง เป็นระบบ มีการวางแผน มีการจัดระบบงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีการนำข้อมูลและสารสนเทศที่ดีมาใช้ในการ ตัดสินใจในกระบวนการบริหารมีการประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อความร่วมมือช่วยเหลือกันในการส่งเสริมงาน การศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประภาส จิตร์กสิศิลป์ (2561, หน้า 169 - 172) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เปรียบเสมือนผู้ส่งสาร โดยเป็นบุคลากรที่มีภาวะผู้นำอยู่ในตัว จึงสามารถเข้าใจและรับรู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ มีการกำหนด วิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่นที่เป็นการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในด้าน

ต่าง ๆ ได้มากกว่าครูผู้สอนซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเพียงผู้รับสารที่คอยดู คอยรับฟัง การถ่ายทอดพฤติกรรมต่าง ๆ จากผู้บริหาร ซึ่งอาจจะไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้บริหารถ่ายทอดออกมาได้ทั้งหมด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และค่านิยมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอวีลญา นาโลก (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกัน

3.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันจะพบปัญหาในด้านของจำนวนบุคลากรและทรัพยากรที่อาจจะมียุ่อย่างจำกัด ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนขนาดเล็กส่วนมากจะขาดแคลนบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่จะสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ดีกว่าอย่างชัดเจน มีการโอกาสได้เปิดใจ รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ร่วมงานได้อย่างทั่วถึง และสามารถส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน ทุกคนร่วมกันอุทิศตนเพื่อการพัฒนาองค์การร่วมกัน กระตุ้นให้กำลังใจเพื่อเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีม สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ได้ดีกว่าและผู้ร่วมงานทุกคนได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวีรชาติ กาญจนกันโห (2562, หน้า 172) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีการพัฒนาผู้บริหารก่อนเข้ารับตำแหน่ง และได้แสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ สามารถกำหนด วิสัยทัศน์เป้าหมาย พันธกิจ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เป็นระบบ มีแบบแผนในการบริหารที่ชัดเจน ส่งผลให้บุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษาได้ตระหนักถึงเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมมือ ร่วมใจกันในการที่จะพัฒนาสถานศึกษาสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะที่ดีในการบริหารสถานศึกษา ย่อมจะทำให้สถานศึกษานั้นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอุณหดา ไซติไสว (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนต่างเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและเป็นผู้ขับเคลื่อนในการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลตามที่โรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายไว้ อีกทั้งยังได้รับการพัฒนาให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนด้วยนโยบายแนวทางอันเดียวกัน จึงทำให้มีความเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกัน ทั้งด้านของความพร้อมของบุคลากรและทรัพยากร จึงทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกันออกไป ซึ่งแต่ละสถานศึกษาอาจจะมุ่งหวังต่อประสิทธิผลโรงเรียนที่ไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมาลย์ สิทธิทอง (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ หากเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน จะสามารถใช้ประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาได้ดีกว่า ประกอบกับมีความพร้อมด้านวิद्यฐานะ จะเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มานานมีความคิด แตกต่างกัน จึงมีมุมมองในเรื่องประสิทธิผลของโรงเรียนแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมมศักดิ์ สิทธิ (2561, หน้า 217 - 218) ได้ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. ค่าสัมประสิทธิ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) กับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.694$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาในยุคนี้ที่สภาพแวดล้อมภายนอกได้เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะความพลิกผันของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การทำงานร่วมกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ สามารถเลือกเน้นสนใจสิ่งที่เป็นความสำคัญและเป็นค่านิยมของสถานศึกษามีหลักการ แนวทางปฏิบัติที่พัฒนาขีดความสามารถและการเรียนรู้ของตนเองและบุคลากรในองค์กรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม และสมรรถนะทางเทคโนโลยี โดยการบริหารจัดการเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียนใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผนบริหารจัดการ ดังนั้นถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้นำในยุคดิจิทัลสูงจะทำให้ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอรณิชา ทศตา (2564, หน้า 74) ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 4 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการ บริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล (X_4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X_3) และด้านภาวะ ผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_2) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานโดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำดิจิทัล (X_4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_1) ด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (X_3) และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม (X_2) ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการ บริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ร้อยละ 62.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.23789 ทั้งนี้อาจเป็น เพราะที่ ปัจจุบันต้องเผชิญกับโลกแห่งเทคโนโลยี ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงต้องจำเป็นที่จะมีทักษะ พร้อมทั้งจะเรียนรู้ และเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา เพื่อพร้อมรับทุกสถานการณ์ ผู้บริหารจึงควรที่จะศึกษาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ มีความกระตือรือร้น และมุ่งมั่นในการทำงานในหน้าที่ ให้ประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งปัจจุบัน ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาที่หลากหลายรูปแบบ ทั้งการศึกษาต่อ การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงานสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จ ในการบริหารสถานศึกษา และอีกทั้งยังต้องมีความ รอบคอบซื่อสัตย์ ใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารงานด้านต่าง ๆ จนเกิดเป้าหมายที่ชัดเจน และสามารถบริหารงาน อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้ความสำคัญในการกำกับ ติดตาม การมีส่วนร่วมของบุคลากรและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ซึ่งเหตุผลดังกล่าวล้วนเป็นปัจจัยสำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา โกล์ฝน (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (X_4) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดการเรียนการสอน (X_6) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ (X_1) มีอำนาจ พยากรณ์ประสิทธิภาพผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 72.20

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรนำภาวะผู้นำแต่ละด้านมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เพื่อให้มี ผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้เวลาพิจารณาในการเลือกภาวะผู้นำด้านต่าง ๆ มาใช้ให้ เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส

1.2 ควรรักษาประสิทธิภาพโรงเรียนทุกด้านให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ควรจัดอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ (work shop) ผู้บริหารโรงเรียนทุกระดับ ควรให้ความสำคัญและสร้างทีมให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดความผูกพันต่อโรงเรียนสนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การทุ่มเทความพยายามในการทำงาน สร้างเจตคติที่ดี และส่งเสริมการคิดในเชิงบวก เพื่อให้เกิดความศรัทธาแก่ครู และทีมงานความศรัทธา จะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นที่จะร่วมกันทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร รายด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จในการวิจัยเชิงคุณภาพเปรียบเทียบกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนทั่วไป เพื่อให้รู้แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ณรงฤทธิ์ นามเหลา. (2560). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นราธิป โชคชนสุนทร. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ประภาส จิตรรักศิลป์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตามทัศนะของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภูมิมาลย์ สีทอง. (2563). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีระชาติ กาญจนกันโห. (2562). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปี 2566. เข้าถึงได้จาก <https://sakonnakhon3.go.th/new/?p=14586>. 26 พฤษภาคม 2566.
- อรณิชา ทศตา. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อรอุมา ไกล่ฝน. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อวัสฎา นาโสก. (2560). ปัจจัยด้านความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อัมตนต์ศักดิ์ ลิทธิ. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุณนดา โชติไสว. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร